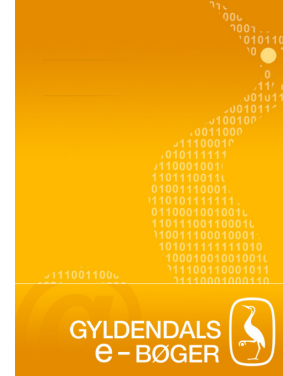

e-bøger og digital publicering

[minileksikon]

I dette minileksikon forklares en række typiske begreber og udtryk, som bruges i forbindelse med e-bøger og digital publicering.

download,

en kopi af filen gemmes hos brugeren, fx på en harddisk eller en mobiltelefon.

DRM,

= Digital Rights Management

= kopibeskyttelse

der skelnes mellem "hård" DRM i form af funktionelle begrænsninger af brugerens ret til adgang, kopiering, udskrift eller anden brug af det digitale indhold, og "blød" eller "social" DRM, der fx kan bestå i digital vandmærkning af de solgte filer med købers navn.

e-bog,

datafil svarende til en bogs manus, lagret i et dataformat der understøtter læsevenlig præsentation og navigering i en e-bogslæser. Begrebet er nærmere defineret i e-bogsaftalen pkt. 1.1.

e-bogslæser,

= reader

1. fysisk enhed, der er designet og forprogrammeret til lagring, organisering og visning af e-bøger. E-bogslæseren kan normalt kun håndtere et begrænset antal dataformater.

2. applikation i form af et "læseprogram" beregnet til at læse og navigere i e-bøger. Applikationen kan normalt kun håndtere et begrænset antal dataformater. Applikationen kan fx afvikles på en pc eller en mobiltelefon.

ePub,

standardiseret dataformat for e-bøger.

ePub-formatet er udarbejdet i IDPF's regi.

En lang række store forlag bakker op om formatet. Også Google distribuerer op mod 500.000 scannede bøger uden ophavsret i ePub-format.

IDPF,

= International Digital Publishing Forum forening der arbejder for at standardisere digital publicering i alle aspekter. Mest kendt er foreningen nok for ePub-formatet. Foreningens hjemmeside findes på internetadressen <http://idpf.org/>.

Kindle,

e-bogslæser, der udelukkende forhandles af amerikanske Amazon.com. En Kindle sælges med indbygget trådløs forbindelse til internettet – i særdeleshed til Amazons e-bogsshop, hvor kunder kan købe og downloade e-bøger direkte til læseren.

PDF,

= Portable Document Format dataformat til at lagre et elektronisk dokument med korrekt visning af sider, tekst, billeder, farver mv. Teksten vil normalt være søgbar og dokumentet vil ofte være redigerbart. En PDF-fil der indeholder sats til en trykt bog kan rimelig nemt omdannes til en PDF-baseret e-bog.

POD,

= Print On Demand

teknologi, der gør det muligt først at producere (dvs. trykke og indbinde) en bog når kunden bestiller den.

reader, se e-bogslæser

Stanza,

e-bogslæser i form af en applikation, der er udviklet til iPhone og iPod Touch. Med Stanza installeret kan man læse e-bøger i ePub-format.

streaming,

transmission og afvikling i realtid af en multimediefil. Filen downloades ikke. Streaming bruges mest ved video- og lydfiler.

vandmærke,

kopibeskyttelsesmetode, hvor filen udstyres med oplysning om indehaveren af ophavsretten og/eller om køberen.